

Nieuwe stelsel certificatie arbeidsomstandigheden

Nieuwsbrief nr 19 / 2014

Inleiding.

Met deze nieuwsbrief willen wij u op de hoogte brengen van de stand van zaken van het nieuwe stelsel certificatie arbeidsomstandigheden. Sinds de vorige nieuwsbrief is een jaar verstreken. Alle certificatieschema's en beoordelingsschema's zijn in werking getreden en de eerste ervaringen met het nieuwe stelsel zijn opgedaan. Omdat het nieuwe stelsel gefaseerd wordt ingevoerd kunnen we nu terugblikken op de eerste twee fasen.

Invoering in fases.

De afgelopen jaren is het stelsel van wettelijk verplichte arbocertificaten ingrijpend herzien.

- Fase 1 is per 1 januari 2012 van kracht geworden (asbest op 1 februari 2012). Deze eerste fase van de stelselherziening had betrekking op asbest, drukapparatuur, liften, machines, explosieveilig materieel en persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Fase 2 is per 1 juli 2014 van kracht geworden en had betrekking op duikarbeid en arbodeskundigen.
- Fase 3 zal op 1 januari 2015 van kracht worden en heeft betrekking op kraanmachinisten, kranen en vuurwerk.
- Fase 4, de laatste, zal op 1 april 2015 van kracht worden en heeft betrekking op arbodiensten.

Korte terugblik fasen I en II.

Fase 1 met betrekking tot productcertificaten heeft veel voeten in de aarde gehad. Voor zowel de Raad voor Accreditatie, de beheerstichtingen, de beleidsdirectie en Inspectie SZW was dit alles nieuw. Het ging niet allemaal van een leien dakje, maar door de grote inspanning van vele partijen is het SZW uiteindelijk gelukt om alle instellingen van een geldende aanwijzing te voorzien. De CKI's die deze schema's uitvoeren hebben vrijwel alle op tijd een beoordeling van de Raad voor Accreditatie en een aanwijzing verkregen. Met betrekking tot asbest kan worden gezegd dat een aantal eisen die in het beoordelingsschema voor CKI's zijn opgenomen tot problemen hebben geleid voor een tweetal CKI's. Hier loopt een procedure om dit geschil uit de wereld te krijgen.

Fase 2 met betrekking tot duikarbeid en arbodeskundigen is deze zomer wel spannend geweest. De doorlooptijd die het gehele proces van beoordeling CKI door de Raad voor Accreditatie tot en met de aanwijzing door de minister van SZW in beslag nam, was veel langer dan oorspronkelijk bedacht en gepland. Dit leidde – gelukkig kortdurend – tot de situatie dat er na aflopen van de overgangstermijn geen aangewezen CKI was die de certificatie op zich kon nemen. De oorzaken waren divers en niet allemaal te beïnvloeden door de nieuwe cki “NDC CI”.

Het Ministerie roept alle partijen met klem op de juiste termijnen in acht te nemen voor het aanvragen van beoordelingen bij de RvA, de planning van eventuele bijwoningen en de doorlooptijd die de Inspectie SZW nodig heeft voor het verwerken van de aanvraag tot aanwijzing. Over de aanvraag voor aanwijzing bij Inspectie SZW volgt verderop in de nieuwsbrief meer informatie. Op de website van de RvA is alle informatie te vinden over SZW beoordelingen.

SZW kiest voor versterking inzet op certificatie

Deze overgangperiode naar het nieuwe stelsel bleek toch meer werk voor het Ministerie van SZW te vergen dan vooraf ingeschat. Er werden meer wijzigingsvoorstellen ingediend dan verwacht. Deze bleken niet altijd van goede kwaliteit en waren vaak ook niet voorzien van toelichtingen die voor wijziging van regelgeving adequaat zijn. In de vorige nieuwsbrief, eind 2013, is daar al aandacht voor

gevraagd. Dat levert voor het ministerie enorm veel werk op waardoor de werkzaamheden vast liepen. Mede hierdoor was er geen ruimte om eerder dit jaar een nieuwsbrief uit te brengen. SZW heeft besloten dat certificatie voor 2015 een prioriteit wordt en de activiteiten worden gecoördineerd in een speciaal programma dat direct onder de plaatsvervangend directeur Rob Triemstra hangt. Marcel Wilders zal als programmaleider de kar gaan trekken. Hij heeft eerder als projectleider certificatie voor SZW gewerkt. Ondanks deze versterking blijft het noodzakelijk dat alle schemawijzigingsvoorstellen op een of twee momenten per jaar verwerkt kunnen worden en dat de kwaliteit en toelichting van de wijzigingen aanmerkelijk moeten verbeteren om het proces hanteerbaar te maken. Hierop zal volgend jaar worden terug gekomen.

Certificatie is onderdeel van het Meerjaren Programma Arbeidsomstandigheden geworden wat TNO voor en in samenwerking met het Ministerie van SZW uitvoert. Projectleider bij TNO is Johan Gort die reeds vele jaren bij dit onderwerp betrokken is. Ook mr Jan Harmen Kwantes zet zich in voor de beleidsondersteuning op dit onderwerp. Tenslotte is er capaciteit in gehuurd bij Atrium Groep om een aantal schema's te actualiseren en meer in lijn te brengen met de eisen voor wetgevingsteksten. TNO is gevraagd er voor te zorgen dat eventuele planningsproblemen kunnen worden opgevangen door het Ministerie van SZW te ondersteunen. Ook zal TNO worden ingezet bij acute problemen als bijvoorbeeld de enig aangewezen CKI op een werkveld zijn aanwijzing dreigt te verliezen en er daardoor geen certificaten of keuringen meer verricht kunnen worden. In dergelijke gevallen zijn op korte termijn maatwerk oplossingen noodzakelijk.

Door de extra menskracht voor certificatie kunnen wij ook weer uitgebreider met u communiceren over de ontwikkelingen. Een aantal activiteiten die u kunt verwachten in 2015 zijn de volgende.

- Er zal minimaal twee keer per jaar een nieuwsbrief worden uitgebracht over de ontwikkelingen in het veld.
- Er zal een bijeenkomst voor beheersstichtingen en CKI's worden georganiseerd
- De website zal weer actueel worden bijgehouden
- TNO zal interviews houden met direct betrokkenen van de verschillende schema's om het Ministerie van SZW te adviseren over de wens en noodzaak om nieuwe veranderingen in te voeren (zie ook verderop)

Voorziene wijzigingen per 1 januari 2015.

Op 1 januari 2015 worden de hieronder vermelde wijzigingen doorgevoerd in de Arbeidsomstandighedenregeling, de Regeling stralingsbescherming werknemers 2014 en de Warenwetregelingen containers, drukapparatuur, explosieveilig materiaal, liften, machines en de persoonlijke beschermingsmiddelen:

- Een aantal Warenwetregelingen worden aangepast in verband met de actualisering van een aantal NEN-normen (NEN-EN-ISO/IEC 17020:2012; NEN-EN-ISO/IEC 17021: 2011; NEN-EN-ISO/IEC 17024:2012; en NEN-EN 17065:2012).
- De Warenwetregeling containers wordt aangepast in verband met een recente wijziging van de Internationale overeenkomst voor veilige containers. Daarnaast is de reikwijdte van de Warenwetregeling drukapparatuur uitgebreid tot de mobiele kelderbierinstallatie.
- De wijzigingen van de Arbeidsomstandighedenregeling hebben betrekking op de volgende onderwerpen:
  1. toevoegen van een bijlage in verband met de opname van het persoonscertificaat springmeester
  2. tijdelijke regeling werkveld vuurwerk, zodat certificaten verleend kunnen worden in de overgangssituatie tot de zomer 2015, wanneer dit werkveld overgaat naar een registratiesysteem
  3. de actualisering van bijlagen in verband met bovengenoemde NEN-normen
  4. aanpassing van de bijlagen die betrekking hebben op (kraan)machinisten, waardoor examenvragen geen knock-out karakter meer hebben
  5. aanpassing van de bijlage die betrekking heeft op de inschakeling van het juiste type duikerarts
  6. aanpassing van twee bijlagen in verband met asbest en adembescherming over een verwijzing naar het HSE protocol t.b.v. de passendheid van het adembeschermingsmiddel.

- Verduidelijking van de rol die CKI's hebben bij het toezicht op naleving van de machine bepalingen.
- Tot slot wordt de Regeling stralingsbescherming werknemers 2014 aangepast in verband met de jaarlijkse indexering van aan het stralingspaspoort verbonden administratieve kosten.

Overige belangrijke ontwikkelingen in 2015.

Met de interview ronde van TNO begin 2015 willen wij een start maken met een heroriëntatie op het stelsel van arbo-certificatie om het toekomstbestendig, eenvoudiger en effectief te maken. Voor een aantal persoonscertificaten denken we dat een overgang naar een register met een wettelijke verwijzing een volwaardig alternatief kan vormen voor certificatie. Dat zal in ieder geval aan de orde zijn voor de springmeesters, schietmeesters, gasdeskundige tankschepen en de professioneel vuurwerkdeskundige.

Alle type- en gebruikskeringen voor producten zullen overgaan naar pure accreditatie. Uit de interviewronde moet duidelijk worden of dit voor meerdere werkvelden wenselijk en haalbaar is.

Dat heeft te maken met het gegeven dat Europa heeft bepaald dat alle nationale accreditatie-instellingen nog uitsluitend accreditatie activiteiten mogen verrichten. De uitvoering van beoordelingen tegen eisen die afwijken van accreditatienormen is niet langer toegestaan. Om die reden zal SZW in het komende jaar in overleg met betrokken partijen uitzoeken in welke richting de toekomst van de werkvelden gezocht moet worden. Dat kan pure accreditatie zijn, of registratie als alternatief voor persoonscertificatie, afschaffing, dan wel nog niet bekende alternatieven.

Hierover zal SZW met alle betrokkenen nader overleg voeren. Begin 2015 wordt met de RvA op een rij gezet wat er allemaal moet veranderen om over te gaan van beoordelen naar accreditatie. Als dat helder is en de interviews afgerond kan SZW een duidelijk beeld krijgen en het overleg met de beheerstichting gaan opzoeken.

Voor de keuringen van producten heeft SZW de ambitie om de conversie naar accreditatie eind 2015 afgerond te hebben.

Tenslotte zullen een aantal schema's worden herzien op actualiteit, verwijzingen en consistentie in de tekst. Ook zal de achterstand in het verwerken van schema aanpassingen worden ingelopen. Indien een overgang naar accreditatie in 2015 wordt voorzien, zal dat in een enkel proces worden gerealiseerd. In de volgende nieuwsbrief zal daar nader op worden ingegaan.

Samenwerking met VOC

VOC en SZW hebben onlangs hun samenwerking vernieuwd. Via de Vereniging Overleg Certificerende instellingen is de kennis en ervaring van certificerende- en keuringsinstellingen bereikbaar. De VOC heeft SZW aangeboden om daar indien gewenst gebruik van te maken als dat nuttig kan zijn om de kwaliteit en effectiviteit van het stelsel te verbeteren. Dit wordt door SZW zeer op prijs gesteld. Ook kan SZW gebruik maken van de communicatiekanalen van de VOC naar hun leden. Deze nieuwsbrief is daarom door VOC zelf naar hun leden verzonden.

Aanvraag aanwijzing certificerende- en keurende instelling bij de Inspectie SZW

Voor het aanvragen van een aanwijzing voor een werkveld met wettelijk verplichte certificaten of keuringen kunt u terecht bij de Inspectie SZW. De handigste manier om een aanvraag in te dienen is met behulp van het webformulier op www.inspectieszw.nl. Met behulp van dit formulier kunnen de volgende typen aanvragen op een eenvoudige en snelle manier ingediend worden:

Dit formulier is sinds kort beschikbaar en voorziet in de volgende typen aanvragen:

1. Nieuwe aanwijzing/verlenging van aanwijzing;
2. Mutatie van lopende aanwijzing (uitbreiding van taken, inperking van taken, beëindiging aanwijzing, overige wijzigingen zoals wijziging tenaamstelling).

Een aanvraag wordt in behandeling genomen als alle benodigde informatie aangeleverd is. De afhandeling van de aanvraag duurt zes weken. Zorg er dus voor dat de aanvraag uiterlijk zes weken voor de gewenste ingangsdatum ingediend is.

Hou er rekening mee dat voor een nieuwe aanwijzing, verlenging van aanwijzing en uitbreiding van taken een beoordeling door de Raad voor Accreditatie noodzakelijk is. Zonder die beoordeling wordt een aanvraag niet in behandeling genomen. Neem daarom eerst contact op met de Raad voor Accreditatie (RvA). Op de website van de [RvA](#) vindt u de [documenten](#) die de RvA gebruikt voor de

beoordelingen. Een initiële beoordeling door de RvA vergt een doorlooptijd van maximaal een jaar en bij controles en herbeoordelingen is dat 6 maanden.

Dit proces moet u dus tijdig in gang zetten.

Als de beoordeling door de RvA is afgerond kunt u met behulp van het digitale [formulier](#) op www.inspectieszw.nl u aanvraag indienen. Heeft u nog vragen hierover? Stuur dan een mail naar contact@inspectieszw.nl.

Tenslotte rest ons nog u de beste wensen voor het nieuwe jaar te wensen. Fijne feestdagen en voorzichtig met vuurwerk!

Colofon

December 2014 | nummer 19

Informatiebulletin | Nieuwe stelsel certificatie arbeidsomstandigheden